

nenda kuida ap. Paulus ütleb (Ebreä r. 12, 5 ja 6 salm): „ollete sedda maenitsust ärraunustanud, mis teile kui lastele ütleb: Mo poeg, ärra arwa mitte alwaks Issanda hirmo-andmist, ja ärra sa mitte nõrgaks, kui sind temmast nomitakse, sest kedda Issand armastab, sellele annab temma hirmo!“ — Nenda wõttis siis Summal kolm aastaid järgestikku 1812—1815 ennamiste keik Euroopia rigide rahwast kibbedaste karristada, Prantsusfi keisri Napoleon Bonaparte läbbi, kes ennast keige Euroopia rigide wallitsejaks tahtis tõsta; agga Summal teggi temma uhkust tühjaks, murdis neid abhelad, misga temma keik rahwast omma melewalda alla tahtis kinni panna; Bonaparte olli ni uhke, et ta Summalast ja temma pühha koddadest ei holind, altarid ümberlõkkada ja pühhad koiad lojuste lautaks teha, se olli temma rõõm; temma arwas ennast keige surem ja wäggewam ollewad, agga unustas ärra, et üks temmast surem ja wäggewam on. — Ka meie Wenne rigi sisse, Moskoliinna sadik, temma tungis omma sure sõa-wäe hulgadega, agga se tulline külm, mis sojema Ma rahwas ei sudand kannatada, mis Summal meile sel aial armust andis, nenda kui meie wapräd tuggewad Wenne-rigi sõamehhed ja mu Wenne rahwas teggid Bonaparte kange wäe ja woimussele otsa; wimaks sai temma wangi widud ja surri

kui wang sure merre Elena-sare peäl. — Sesamma suur ja hirmus sõdda olli agga keige Euroopia rigide rahwale sureks waimolikko kassuks; nüüd hakkasid keik wallitsejad ja nende allamad omma nõdrust tundma, wõtsid ennast mõttede ja wiside poolt pöördä, nüüd hakkas neile janno peäle tullemä selle iggawesse ello-hallika järrel, ja essimenne kasso, mis ka meie Wenne-rigile sest hirmsast sõa-aiast olli, olli se: et meie aulik koddund Keisri herra Aleksander I., 1812 aastal, keige Eutterusse risti-usso rahwale Wenne-rigis lubba andis, Piibli-koggodusjed seada, nenda kuida nemmad jo 7mal Paasto ku p. 1804 aastal, Bondonni-lüngas, Inglismaal ollid seatud, ja nenda sai ka 1813 aastal meie Eestimaal essimenne Piibli-koggodus seatud. — Sesamma Piibli-koggodus laskis 1816 aastal Tallinnas 10,000 (kümme tuhhat) ued testamendi-ramatud Ma-kele trükkida, mis muist alwa hinnaga meie Ma-rahwale said müdud, muist ärrakingitud. — Selsammal 1816 aastal watis ka meie koddund suur Keisri herra Aleksander I. armoga meie armsa Ma-rahwa peäle ja peasis neid nende pärris-orjussest lahti ning andis neile üht isse seadusse ramato. — Mõllemad armo-annid selletas koddund Keila õppetaja, praust Otto Reinold von Holts, kahhe kirjade läbbi ärra: „Selletus Piibli-koggo-